

«Երևանի Ջերմատեխտրակենտրոն» ՓԲԸ

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ արդիտորի եզրակացություն**

2023թ. դեկտեմբերի 31

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	4
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	5
Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	6
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	7
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, բացառությամբ «Կարծիքի ձևափոխման հիմքեր» պարագրաֆում նկարագրված հարցի հնարավոր ազդեցության, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ ֆինանսական վիճակը առ 31-ը դեկտեմբերի 2023թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա նրա գործունեության արդյունքներն ու դրամական հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

Կարծիքի ձևափոխման հիմքեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլված հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 101,253,127 հազար դրամ, իսկ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 107,151,990 հազար դրամ: Ինչպես նկարագրված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 3.3-ում Ընկերության հիմնական միջոցները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Ընկերության հիմնական միջոցները վերջին անգամ վերագնահատվել են 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Համաձայն ՀՀՍՍ 16. «Հիմնական միջոցներ» ստանդարտի վերագնահատումները պետք է կատարվեն բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի հաշվեկշռային արժեքը էականորեն չտարբերվի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ իրական արժեքից: Հաշվի առնելով վերոգրյալը մենք ի վիճակի չենք եղել որոշելու, թե արդյոք անհրաժեշտ կլինենին ճշգրտումներ հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի և վերագնահատման պահուստի առնչությամբ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, և հաշվետու տարվա շահույթի առնչությամբ՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ:

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտների (ԱՍՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր հաշվետվության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների

Crowe and Asatryans LLC
"Dom Moskvyy" Business Center,
7, Argishti str., 2nd floor,
Yerevan, 0015, Armenia
T. +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryans.com
www.crowe.com
www.asatryans.com

Քրոու ընդ Ասատրյան ՍՊԸ
"Դոմ Մոսկվյի" Բիզնես Կենտրոն,
Արգիշտի փող., 7, 2-րդ հարկ.
ք. Երևան, 0015, ՀՀ
Հ. +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryans.com
www.crowe.com
www.asatryans.com

աուդիտի համար» հատվածում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների՝ մեր աուդիտի համար կիրառելի վարքագծի պահանջների, և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀԷՄՄԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Կազմակերպությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական եզրակացություն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը ամենաբարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական թերահավատություն: Ի լրումն՝

- Բացահայտում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրումների ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը

կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ, կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- Չեռք ենք բերում աուդիտին առնչվող ներքին հսկողության համակարգի մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Կազմակերպության ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման արձնդատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյեք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության նկատմամբ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդպիսի բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Կազմակերպությանը դադարեցնել գործունեության անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Այս աուդիտի առաջադրանքի պատասխանատուն Էդգար Չաքոյանն է:

01 ապրիլի 2024թ.

Ալբերտ Ասատրյան

Տնօրեն-բաժնետեր

Քրոու ընդ Ասատրյան ՍՊԸ

բ. Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Էդգար Չաքոյան

Առաջադրանքի պատասխանատու

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
	Ծնք.		
Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ	4	90,270,134	63,353,421
Վաճառքի ինքնարժեք	5	(85,350,833)	(56,249,249)
Համախառն շահույթ		4,919,301	7,104,172
Այլ եկամուտ	6	661,344	2,042,399
Վարչական ծախսեր	7	(756,571)	(823,784)
Այլ ծախսեր	8	(648,565)	(258,834)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		4,175,509	8,063,953
Ֆինանսական եկամուտ	9	1,450,599	1,745,095
Ֆինանսական ծախսեր	9	(1,622,083)	(1,486,324)
Այլ ֆինանսական հոդվածներ	10	1,962,328	27,980,278
Շահույթ մինչև հարկերը		5,966,353	36,303,002
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	11	(794,019)	(1,501,616)
Տարվա շահույթ		5,172,334	34,801,386
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ</i>			
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		5,172,334	34,801,386

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2024թ. ապրիլի 01-ին

Ալիսա Բաղդասարյան
 Գլխավոր տնօրեն պ.կ.

Գարրի Ախոյան
 Հաշվապահական
 ծառայությունների ղեկավար

Հերմինե Մարտիրոսյան
 Փորձագետ հաշվապահ

Շահույթ կամ վնասի հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 50-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Ծնթ.		
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	12	101,253,128	107,151,990
Ոչ նյութական ակտիվներ		2,689	3,799
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	13	819,215	915,653
		102,075,032	108,071,442
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	14	7,645,542	6,717,161
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	15	9,862,242	6,690,321
Բանկային դեպոզիտներ	16	13,611,217	16,829,720
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	17	770,913	157,334
		31,889,914	30,394,536
Ընդամենը ակտիվներ		133,964,946	138,465,978
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
<i>Կապիտալ և պահուստներ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	18	12,629,796	9,945,202
Էմիսիոն եկամուտ		11,276,162	11,264,865
Վերագնահատման պահուստ		2,431,758	3,293,020
Կուտակված շահույթ/(վնաս)		13,799,516	26,658,393
Պահուստային կապիտալ		1,491,780	-
		41,629,012	51,161,480
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	19	67,979,631	72,410,880
		67,979,631	72,410,880
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	19	2,742,056	2,818,947
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	20	3,457,973	11,037,175
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ		58,000	55,038
Կրեդիտորական պարտքեր շահաբաժինների գծով		17,400,693	-
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով		697,581	982,458
		24,356,303	14,893,618
Ընդամենը պարտավորություններ		92,335,934	87,304,498
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		133,964,946	138,465,978

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 50-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Վերագնահատման պահուստ	Պահուստային կապիտալ	Կուտակված շահույթ/(վնաս)	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,855,841	11,264,865	4,180,999	-	(9,006,944)	8,294,761
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	34,801,386	34,801,386
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-	34,801,386	34,801,386
Նախորդ տարիների էական սխալի ուղղում	-	-	-	-	(24,028)	(24,028)
Կապիտալի համայրում	8,089,361	-	-	-	-	8,089,361
Վերագնահատման պահուստի իրացում՝ շահութահարկի ազդեցությունը հաշվի առած	-	-	(887,979)	-	887,979	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,945,202	11,264,865	3,293,020	-	26,658,393	51,161,480
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	5,172,334	5,172,334
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-	5,172,334	5,172,334
Շահարաժիններ	-	-	-	-	(17,400,693)	(17,400,693)
Կապիտալի համայրում	2,684,594	11,297	-	1,491,780	(1,491,780)	2,695,891
Վերագնահատման պահուստի իրացում՝ շահութահարկի ազդեցությունը հաշվի առած	-	-	(861,262)	-	861,262	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,629,796	11,276,162	2,431,758	1,491,780	13,799,516	41,629,012

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 50-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Շահույթ մինչև հարկերը	5,966,353	36,303,002
<i>Ճշգրտումներ`</i>		
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և արժեզրկում	4,874,209	4,955,727
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	1,715	2,412
Հիմնական միջոցների դուրսգրումից զուտ (օգուտ)/վնաս	1,033,289	3,485
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի փոփոխություն	(15,497)	22,466
Այլ պահուստների փոփոխություն	(7,802)	10,854
Ֆինանսական եկամուտ	(1,450,599)	(1,745,095)
Ֆինանսական ծախս	1,622,083	1,486,324
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ)/վնաս	(1,962,328)	(27,980,278)
<i>Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները</i>	10,061,423	13,058,897
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	(3,163,290)	(8,247,052)
Պաշարների փոփոխություն	(928,381)	(33,293)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	(7,731,058)	(6,900,902)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ</i>	(1,761,306)	(2,122,350)
Ստացված տոկոսներ	1,466,036	1,697,879
Վճարված տոկոսներ	(1,606,744)	(970,373)
Վճարված շահութահարկ	(982,458)	-
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	(2,884,471)	(1,394,844)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Կանոնադրական կապիտալի համարում	2,695,890	8,093,489
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(8,636)	(7,757)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(606)	(639)
Դեպոզիտների ներդրում	(19,315,000)	(22,265,473)
Դեպոզիտների մարում	22,549,000	18,615,473
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</i>	5,920,648	4,435,093
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Մուտքեր վարկերից	-	-
Վարկերի մարում	(2,424,833)	(3,051,922)
<i>Ֆինանսական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</i>	(2,424,833)	(3,051,922)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	611,344	(11,673)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	2,235	(5,127)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	157,334	174,134
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	770,913	157,334

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 50-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Երևանի Ջերմատեխտրակենտրոն» ընկերությունը հիմնադրվել է 1963թ: «Երևանի ջերմատեխտրակենտրոն» պետական փակ բաժնետիրական ընկերությունը (Ընկերությունը) ստեղծվել է 1997թ.:

Ընկերության հիմնական գործունեությունն է՝

- էլեկտրական էներգիայի արտադրություն ՀՇԳՑ էներգաբլոկում՝ կայանի անվտանգ և արդյունավետ շահագործման ապահովման պայմաններում,
- ՀՀ էլեկտրատեխնիկական մեծածախ շուկայի կանոնների և լիցենզիայի համաձայն՝ որպես ՀԾՄ

1) Հաշվեկշռման ծառայություն մատուցում Հաշվեկշռման շուկայում իրականացնելով դրա համար անհրաժեշտ էլեկտրական էներգիայի առուվաճառք,

2) հաշվեկշռման և հաճախականության կարգավորման նպատակով երկրորդային և երրորդային պահուստի ապահովման ծառայության մատուցում՝ զննելով դրա համար անհրաժեշտ հզորություն:

Նշվածի մասով ընկերությունը իրականացնում է հաշվեկշռող էլեկտրական էներգիայի առուվաճառք, ինչպես նաև սպառման համակարգ ունեցող ՄՇ առևտրի մասնակիցներին հաշվեկշռման և հաճախականության կարգավորման նպատակով երկրորդային և երրորդային պահուստի ապահովման ծառայություն մատուցելու նպատակով Հանձնաժողովի սահմանած կարգավորվող սակագներով ձեռք է բերում Հաշվեկշռման և հաճախականության կարգավորման նպատակով երկրորդային և երրորդային պահուստ ապահովող արտադրողների տնօրինելի հզորությունները,

3) էլեկտրական էներգիայի ներկրում և արտահանում:

Ընկերության գործունեությունը՝ ներառյալ սակագնային քաղաքականությունը, կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետության Հանրային Ծառայությունները Կարգավորող Հանձնաժողովը:

Երևանի ՋԷԿ-ի թվով յոթ տուրբոազրեգատներից առաջինը՝ 50 ՄՎտ հզորությամբ առաջին տուրբինային տեղակայանքը շահագործման է հանձնվել 1963թ., իսկ վերջինը՝ 1967թ.:

Շահագործման մեջ լինելով ավելի քան 40 տարի՝ էլեկտրակայանի ազրեգատները և օժանդակ սարքավորումները ենթարկվել են ֆիզիկական և բարոյական էական մաշվածության՝ սպառելով իրենց աշխատանքային նորմատիվային պաշարները, որի հետևանքով բնականաբար զգալիորեն ընկել է կայանի շահագործման - հուսալիությունը և էլեկտրական ու ջերմային էներգիայի արտադրության արդյունավետությունը:

2005թ. մարտի 29-ին ՀՀ կառավարության և միջազգային համագործակցության ճապոնիայի բանկի (ՄՀՆԲ) միջև ստորագրվել է վարկային պայմանագիր «Երևանի համակցված շոգեզագային ցիկլով էլեկտրակայանի (Էներգաբլոկ) նախագծի» իրականացման վերաբերյալ: Նշված համաձայնագրի հիման վրա ՄՀՆԲ-ն ՀՀ կառավարությանը տրամադրվել է վարկ արտոնյալ պայմաններով՝ հատկացնելով 26,409 միլիոն ճապոնական իեն: Նոր գործարանի շինարարությունը սկսվել է 2006թ. և ավարտվել 2010թ.: Այն շահագործման է հանձնվել 2010թ. ապրիլին:

Ընկերության աշխատակիցների միջին ցուցակային թվաքանակը 2023թ. կազմել է 182 մարդ (2022թ.՝ 182 մարդ):

Ընկերության կանոնադրության փոփոխությունը պետական ռեգիստրում գրանցվել է 2006թ. սեպտեմբերի 8-ին, գրանցման համարը՝ 269.070.00255:

Ընկերության գրանցման հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, 0053 ք. Երևան, Արին Բերդի փողոց 3-րդ նրբանցք, 3-րդ շենք:

Հարկ վճարողի հաշվառման համարն է՝ 02205028:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

2.2 Ճանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական ֆունկցիոնալ արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և

ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 20-ում:

2.5 Նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք ուժի մեջ են մտնում ընթացիկ տարվա համար

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է որոշակի ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը թողարկվել է, բայց դեռ ուժի մեջ չի մտել:

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
ՖՀՄՍ 17. «Ապահովագրության պայմանագրեր»	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էականության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության բացահայտումներ	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր» Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր» Միջազգային հարկային բարեփոխումներ. Սյուն երկու մոդելի կանոններ	23 Մայիսի, 2023թ.	Ընդունված
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ» Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված

ՖՀՄՍ 17. «Ապահովագրության պայմանագրեր»

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՖՀՄՍ 17-ը և հարակից փոփոխությունները: ՖՀՄՍ 17-ը սահմանում է ապահովագրական պայմանագրերի ճանաչման, չափման, ներկայացման և բացահայտման սկզբունքները և փոխարինում է ՖՀՄՍ 4 Ապահովագրության Պայմանագրեր ստանդարտին:

ՖՀՄՍ 17-ը տալիս է ընդհանուր մոդել (որը փոփոխված է ուղղակի մասնակցության հատկանիշներով ապահովագրության պայմանագրերի համար), որը նկարագրված է որպես փոփոխական վճարի մոտեցում: Ընդհանուր մոդելը պարզեցվում է, եթե որոշակի չափանիշները բավարարվում են՝ չափելով մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը՝ կիրառելով ապահովագրական վճարների բաշխման մոտեցումը:

Ընդհանուր մոդելը օգտագործում է ընթացիկ ենթադրություններ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գումարը, ժամկետները և անորոշությունը գնահատելու համար, և այն հատկորեն չափում է այդ անորոշության արժեքը: Այն հաշվի է առնում շուկայական տոկոսադրույքները և ապահովադիրների օպցիոնների ու երաշխավորությունների ազդեցությունը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էականության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության բացահայտումներ

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները: Փոփոխությունները փոխում են ՀՀՄՍ 1-ի պահանջները՝ կապված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտման հետ: Փոփոխությունները փոխարինում են մշանակալի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունն տերմինի բոլոր կիրառումները՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական տեղեկատվությունն տերմինով: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը էական է, եթե, երբ դիտարկվում է կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված այլ տեղեկատվության հետ միասին, ողջամտորեն ակնկալվում է, որ այն կազմի ընդհանուր նպատակի ֆինանսական հաշվետվությունների հիմնական օգտագործողների կողմից այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացված որոշումների վրա:

ՀՀՄՍ 1-ի օժանդակ պարագրաֆները նույնպես փոփոխվել են՝ պարզաբանելու համար, որ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը, որը վերաբերում է ոչ էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին, էական չէ և բացահայտման կարիք չունի: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը կարող է էական լինել պայմանավորված գործարքների, այլ իրադարձությունների կամ պայմանների բնույթով, նույնիսկ եթե գումարները էական չեն: Այնուամենայնիվ, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին վերաբերող ոչ բոլոր տեղեկություններն են ինքնին էական:

ՀՀՄՍԽ-ն մաս մշակել է ուղեցույցներ և օրինակներ՝ ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2-ում նկարագրված «չորս քայլ էականության գործընթացի» կիրառումը բացատրելու և ցուցադրելու համար:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահուրահարկեր»՝ Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները: Փոփոխությունները նախատեսում են ևս մեկ բացառություն սկզբնական ճանաչման ազատումից: Ըստ փոփոխությունների, կազմակերպությունը չի կիրառում սկզբնական ճանաչումից ազատումը այն գործարքների համար, որոնք առաջացնում են հավասար հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ:

Կախված կիրառելի հարկային օրենսդրությունից, հարկվող և նվազեցվող հավասար ժամանակավոր տարբերություններ կարող են առաջանալ ակտիվի և պարտավորության սկզբնական ճանաչման ժամանակ մի գործարքում, որը բիզնեսի միավորում չէ և չի ազդում ոչ հաշվապահական, ոչ հարկվող շահույթի վրա: Օրինակ,

դա կարող է առաջանալ վարձակալության գծով պարտավորության և համապատասխան օգտագործման իրավունքի ձեռք ակտիվի ճանաչման ժամանակ՝ կիրառելով ՖՀՄՄ 16-ը վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ:

ՀՀՄՄ 12-ի փոփոխություններից հետո կազմակերպությունից պահանջվում է ճանաչել համապատասխան հետաձգված հարկային ակտիվը և պարտավորությունը, ընդ որում ցանկացած հետաձգված հարկային ակտիվի ճանաչումը ենթակա է ՀՀՄՄ 12-ի փոխհատուցելիության չափանիշներին:

Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 12-ում. «Շահութահարկեր»՝ Միջազգային հարկային քարտեզի սահմաններ. Սյուն երկու մոդելի կանոններ

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՀՀՄՄ 12-ի փոփոխությունները: ՖՀՄՄ Խորհուրդը փոխում է ՀՀՄՄ 12-ի շրջանակը՝ պազաբանելու համար, որ ստանդարտը կիրառելի է շահութահարկի համար, որը բխում է հարկային օբյեկտայնությունից, որն ընդունվել կամ ըստ էության ընդունվել է ՏՀԶԿ-ի կողմից հրապարակված Սյուն երկու մոդելի կանոնների իրականացման համար, ներառյալ հարկային օբյեկտայնությունը, որը կիրառում է այդ կանոններում նկարագրված որակավորված նվազագույն տեղական լրացուցիչ հարկերը:

Փոփոխությունները ժամանակավոր բացառություն են մտցնում ՀՀՄՄ 12-ի հետաձգված հարկերի հաշվառման պահանջների մեջ, այնպես որ կազմակերպությունը կարող է չճանաչել և չբացահայտել Սյուն երկու շահութահարկի հետ կապված հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»՝ Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում

Փոփոխությունները փոխարինում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխության սահմանումը հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանմամբ: Ըստ նոր սահմանման, հաշվապահական հաշվառման գնահատումները, ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված դրամական գումարներ են, որոնք ենթակա են չափման անորոշությաների:

Նոր և վերանայված ՖՀՄՄ ստանդարտներ, որոնք հրապարակված են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ՖՀՄՄ ստանդարտները, որոնք քողարկվել են, բայց դեռ ուժի մեջ չեն.

ՖՀՄՄ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
Փոփոխություններ ՖՀՄՄ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՄ 28. «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում» - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում	Դեռևս չի սահմանվել ՖՀՄՄ Խորհրդի կողմից	-
Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց

<i>ներկայացում» Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի</i>		
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» Կովենանտներով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում. «Վարձակալություն» վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքներում	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում. «Հաշվետվություն դրամական հոսքերի մասին» և ՖՀՄՍ 17-ում «Ֆինանսական գործիքներ» մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ	1 Հունվարի, 2024թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում. «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները» Փոխանակելիության բացակայություն	1 Հունվարի, 2025թ.	Առաջընթաց

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՍ 28. «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում» - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում

ՖՀՄՍ 10-ի և ՀՀՄՍ 28-ի փոփոխությունները վերաբերում են իրավիճակներին, երբ ներդրողի և նրա ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև կա ակտիվների վաճառք կամ ներդրում: Մասնավորապես, փոփոխությունները նշում են, որ դուստր կազմակերպության նկատմամբ (որը բիզնես չէ) վերահսկողության կորստից առաջացող օգուտները կամ վնասները բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության հետ գործարքում, ճանաչվում են մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն այդ ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով: Նմանապես, ցանկացած նախկին դուստր կազմակերպությունում (որը դարձել է ասոցիացված կամ համատեղ ձեռնարկում, որը հաշվառվում է սեփական կապիտալի մեթոդով) պահպանված ներդրումների իրական արժեքով վերաչափումից առաջացած օգուտները և վնասները ճանաչվում են նախկին մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն նոր ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները, որոնք հրապարակվել են 2020թ. հունվարին, ազդում են միայն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում պարտավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման վրա, և ոչ ակտիվի, պարտավորության, եկամտի կամ ծախսի ճանաչման գումարի կամ ժամկետի կամ դրանց մասին բացահայտված տեղեկատվության վրա:

Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ հիմնված է այն իրավունքների վրա, որոնք գոյություն ունեն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, նշում են, որ դասակարգման վրա չեն ազդում այն ակնկալիքները, թե արդյոք կազմակերպությունը կկիրառի իր՝ պարտավորության մարումը հետաձգելու իրավունքը, բացառում են, որ իրավունքները գոյություն ունեն, եթե կովենանտները կատարված են հաշվետու

Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, և տալիս են ,մարմանե սահմանումը՝ հստակեցնելով, որ մարումը վերաբերում է դրամական միջոցների, բաժնային գործիքների, այլ ակտիվների ծառայությունների փոխանցմանը կոնտրագենտին:

*Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»՝
Կովենանտներով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ*

Փոփոխությունները սահմանում են, որ միայն այն կոնենանտներն են ազդում պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով հետաձգելու իրավունքի վրա, որոնց կազմակերպությունը պետք է համապատասխանի հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին կամ դրանից առաջ (և, հետևաբար, պետք է հաշվի առնվեն պարտավորության՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման ժամանակ):

ՖՀՄՍ Խորհուրդը մաս սահմանում է, պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով հետաձգելու իրավունքը ազդեցություն չի կրում, եթե կազմակերպությունը պարտավոր է հետևել կովենանտներին միայն հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո: Այնուամենայնիվ, եթե կազմակերպության՝ պարտավորությունների մարումը հետաձգելու իրավունքը ենթակա է կազմակերպության կողմից կովենանտների համապատասխանության հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, կազմակերպությունը բացահայտում է տեղեկատվությունը, որը ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հնարավորություն է տալիս հասկանալ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում մարման ենթակա պարտավորությունների ռիսկը: Սա ներառում է կովենանտների մասին տեղեկատվություն (ներառյալ կովենանտների բնույթը և թե երբ կազմակերպությունը պետք է համապատասխանի դրանց), հարակից պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը և փաստերն ու հանգամանքները, եթե այդպիսիք կան, որոնք ցույց են տալիս, որ կազմակերպությունը կարող է դժվարություններ ունենալ կովենանտներին համապատասխանելու հարցում:

*Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում. «Վարձակալություն»՝ վարձակալության գծով
պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքներում*

ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխությունները ավելացնում են հետագա չափման պահանջներ վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքների համար, որոնք բավարարում են ՖՀՄՍ 15-ի պահանջները՝ որպես վաճառք հաշվառվելու համար: Փոփոխությունները պահանջում են վաճառող-վարձակալից որոշել «վարձակալության վճարները» կամ վերանայված վարձակալական վճարները այնպես, որ վաճառող-վարձակալը չճանաչի օգուտ կամ վնաս, որը վերաբերում է վաճառող-վարձակալի կողմից պահպանված օգտագործման իրավունքին, մեկնարկի ամսաթվից հետո:

Փոփոխությունները չեն ազդում վաճառող-վարձակալի կողմից ճանաչված շահույթի կամ վնասի վրա՝ կապված վարձակալության մասնակի կամ լրիվ դադարեցման հետ: Առանց այս նոր պահանջների, վաճառող-վարձակալը կարող էր ճանաչել օգուտ իր պահպանած օգտագործման իրավունքից վարձակալության պարտավորության վերաչափման պատճառով (օրինակ՝ վարձակալության փոփոխության կամ վարձակալության ժամկետի փոփոխության հետևանքով)՝ կիրառելով ՖՀՄՍ 16-ի ընդհանուր պահանջները: Սա կարող էր հատկապես լինել հետադարձ վարձակալության դեպքում, որը ներառում է վարձակալության փոփոխական վճարներ, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից:

Որպես փոփոխությունների մաս, ՖՀՄՍ Խորհուրդը փոփոխել է ՖՀՄՍ 16-ի ցուցադրական օրինակը և ավելացրել է նոր օրինակ՝ ցուցադրելու օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի և վարձակալության պարտավորության հետագա չափումը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքում՝ փոփոխական վարձակալության վճարներով, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից:

Ցուցադրական օրինակները նաև պարզաբանում են, որ պարտավորությունը, որն առաջանում է վաճառք և հետադարձ վարձակալությունն գործարքից, որը որակվում է որպես վաճառք ՖՀՄՍ 15-ի կիրառմամբ, վարձակալության գծով պարտավորություն է:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում. «Հաշվետվություն դրամական հոսքերի մասին» և ՖՀՄՍ 17-ում «Ֆինանսական գործիքներ»՝ մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ

Փոփոխությունները լրացնում են ՀՀՄՍ 7-ի բացահայտման նպատակը՝ նշելով, որ կազմակերպությունից պահանջվում է բացահայտել տեղեկատվություն իր մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածությունների մասին, որը ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հնարավորություն է տալիս գնահատել այդ պայմանավորվածությունների ազդեցությունը կազմակերպության պարտավորությունների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ի լրումն, ՖՀՄՍ 7-ը փոփոխվել է՝ որպես օրինակ ավելացնելով մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածությունները կազմակերպության՝ իրացվելիության ռիսկի կենտրոնացման ենթարկվածության մասին տեղեկատվության բացահայտման պահանջների շրջանակում:

«Մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ» տերմինը սահմանված չէ: Փոխարենը, փոփոխությունները նկարագրում են պայմանավորվածության այնպիսի բնութագրերը, որոնց համար կազմակերպությունից կպահանջվի տրամադրել տեղեկատվությունը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում. «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները»՝ Փոխանակելիության բացակայություն

Փոխանակելիության բացակայության վերաբերյալ փոփոխությունները (Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում) փոփոխում են ՀՀՄՍ 21-ը որպեսզի

- հստակեցնի, թե երբ է արժույթը փոխանակելի այլ արժույթի, և երբ՝ ոչ
- հստակեցնի, թե ինչպես է կազմակերպությունը որոշում փոխարժեքը, որը պետք է կիրառվի, երբ արժույթը փոխանակելի չէ
- պահանջի լրացուցիչ տեղեկատվության բացահայտում, երբ արժույթը փոխանակելի չէ

Ընկերության ղեկավարությունը չի կանխատեսում, որ այս փոփոխությունների կիրառումն էական ազդեցություն կունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Ընդհանուր դրույթներ և ՖՀՄՄ-ի առաջին անգամ ընդունումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ) համաձայն, որոնք ուժի մեջ են եղել 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել և վաղաժամ չեն ընդունվել Ընկերության կողմից, ներկայացված են ծանոթագրություն 2.5-ում:

Էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները, որոնք կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ներկայացված են ստորև:

3.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքները.

	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱՄՆ դոլար	404.79	393.57
Եվրո	447.90	420.06
Ճապոնական իեն	2.857	2.985
Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	515.38	474.13

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների

վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.3 Հիմնական միջոցներ

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները, որոնք օգտագործվում են ապրանքների արտադրության կամ մատակարարման, ծառայությունների մատուցման կամ վարչական նպատակով, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված են վերագնահատված արժեքով, որը իրենից ներկայացնում է վերագնահատման օրվա դրությամբ հիմնական միջոցի իրական արժեքը՝ հանած հետագա կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Ցանկացած կուտակված մաշվածություն վերագնահատման օրը բացառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից և ակտիվի վերագնահատված արժեքում ներկայացվում է զուտ արժեքը: Վերագնահատումներն իրականացվում են բավարար պարբերականությամբ անկախ գնահատողների կողմից այնպես, որ հաշվեկշռային արժեքն էականորեն չտարբերվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքից:

Հիմնական միջոցների վերագնահատումից արժեքի աճը վերագրվում է այլ համապարփակ եկամուտներին և արտացոլվում է սեփական կապիտալում՝ որպես վերագնահատման պահուստ: Սակայն, եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, այն ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես եկամուտ այն չափով, որով նախկինում նվազումը ճանաչվել էր որպես ծախս: Երբ հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն չափով, որը գերազանցում է նույն ակտիվի գծով նախորդ վերագնահատումից առաջացած վերագնահատման աճը:

Վերագնահատումից աճը ճանաչվում է կուտակված շահույթում կողմից ակտիվի օգտագործմանը զուգահեռ: Կուտակված շահույթում ճանաչված վերագնահատումից աճը իրենից ներկայացնում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը: Վերագնահատված հիմնական միջոցի միավորի իրացման կամ դուրսգրման դեպքում վերագնահատման պահուստում դրա գծով առկա վերագնահատումից աճը ուղղակիորեն վերագրվում է կուտակված շահույթին:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության տալու կամ վարչական, կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	20 - 40 տարի
Էներգոէլեկտրակենտրոններ	40 տարի
Փոխանցող հարմարանքներ	5 - 40 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	5 - 40 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	5 տարի
Արտադրատնտեսական գույք	5 - 40 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	2 - 10 տարի

3.4 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

3.5 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող զինն է՝ հանած համարման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով միջին կշռված մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.6 Ֆինանսական գործիքներ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Ընկերության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ ներառյալ՝

- Ընկերության բոլոր ֆինանսական գործիքների ներկայացումը
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքների պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի հետ կապված ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը (բացառությամբ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների) նախնական ճանաչման ժամանակ համապատասխանաբար գումարվում կամ պակասեցվում են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքից: Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսերը ամփոփապես ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը

- Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉՇՎ)

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը

- Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉՇՎ)

Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքագրելու համար, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ
ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

- Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքման միջոցով, թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելով, և
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում
ներկայացվող (ԻԱՉՇՎ)

Մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն ներառվում վերոնշյալների մեջ, ինքնստիճեքյան չափվում են իրական արժեքով շահույթ կամ վնասի միջոցով (ԻԱՉՇՎ):

Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, սկզբնական ճանաչումից հետո, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կամ ԻԱՉՇՎ մեթոդը: Այնուամենայնիվ, ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք առաջանում են, երբ ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պայմանների կամ երբ կիրառվում է շարունակական ներգրավվածության մոտեցում, ինչպես նաև թողարկված ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը միայն երբ ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները սպառվում են կամ երբ այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և էականորեն ակտիվի սեփականության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները մեկ այլ կազմակերպության: Եթե Ընկերությունը ոչ փոխանցում է, և ոչ էլ պահպանում սեփականության հետ կապված էականորեն բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և շարունակում է վերահսկել փոխանցված ակտիվը, ապա Ընկերությունը ճանաչում է իր հետաքրքրությունը ակտիվի հանդեպ և այն գումարների հետ կապված պարտավորությունը, որն այն կարող է վճարել: Եթե Ընկերությունը կրում է փոխանցված ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերը և հատույցները, ապա Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման ժամանակ ակտիվի մնացորդային արժեքի և հատուցված կամ հատուցվող գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում: Ի հավելում, պարտքային գործիքի մեջ ներդրման, դասակարգված որպես "Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող" (ԻԱՉՇՎ), ապաճանաչման ժամանակ ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնասում: Եվ հակառակը, բաժնային գործիքի մեջ ներդրման ապաճանաչման ժամանակ, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը ընտրել է ԻԱՉՇՎ մեթոդը ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը չի

վերադասակարգվում շահույթ կամ վնասում, այլ տեղափոխվում է կուտակված շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը միայն և միայն, երբ Ընկերությունը ֆինանսական գործիքի պարտավորություններից ազատվել է, չեղարկվել է կամ սպառվել է պայմանագրային պարտավորությունը: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոխհատուցված կամ փոխհատուցվող գումարի միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում:

Երբ Ընկերությունը առկա վարկատուի հետ մեկ պարտքային գործիքը փոխանակում է մյուսի հետ՝ զգալիորեն տարբեր պայմաններով, ապա այսպիսի փոխանակումը դիտարկվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նույն կերպ, Ընկերությունը առկա պարտավորության կամ դրա մի մասի էական պայմանների փոփոխությունը դիտարկում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ենթադրվում է, որ պայմանները էական տարբեր են համարվում, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքը, ներառյալ բոլոր վճարված վճարումների և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված և ստացված վճարումների տարբերությունը, առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքից: Եթե փոփոխությունը էական չէ մինչև փոփոխությունը պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոփոխությունից հետո դրամական հոսքերի ներկա արժեքի միջև, ապա տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթ կամ վնասում այլ եկամուտների կամ վնասների հետ մեկտեղ, որպես փոփոխությունից շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Պարտքային գործիքներում ներդրումների արժեզրկումից կորուստները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ ԻԱՉԱՀԱ-ով, Ընկերությունը ճանաչում է հետևյալ դեպքերում՝ սպասվելիք վարկային կորուստների, ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի, առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների գծով, ինչպես նաև ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի մասով: "Դեբիտորական պարտքերի սպասվող կորուստների" (ԴՊՄԿ) գումարները, սկսած համապատասխան ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչումից, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին թարմացվում են՝ վարկային ռիսկում փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Ընկերությունը միշտ ճանաչում է ԴՊՄԿ-ը առևտրային դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և ֆինանսական վարձակալությունից դեբիտորական պարտքերի համար: Այս ֆինանսական ակտիվներից սպասվող վարկային կորուստները գնահատվում են՝ օգտագործելով պահուստի հաշվարկման համար մշակված համապատասխան մատրիցան՝ հիմնվելով Ընկերության պատմական վարկային կորուստի փորձի վրա, ճշգրտված պարտապանների համար հատուկ գործոններով, ընդհանուր տնտեսական պայմաններով և ընթացիկ, ինչպես նաև հաշվետու ամսաթվի պայմանների կանխատեսվող ուղղության գնահատմամբ, ներառյալ երբ կիրառելի է դրամի արժեքը ժամանակի մեջ:

Մյուս բոլոր ֆինանսական գործիքների համար, Ընկերությունը ճանաչում է ԴՊՍԿ-ն, երբ տեղի է ունեցել սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճ: Այնուամենայնիվ, եթե ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալի չի բարձրացել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, ապա Ընկերությունը այդ ֆինանսական գործիքից կորուստի պահուստը չափում է 12 ամսվա ԴՊՍԿ-ի համարժեք գումարով:

ԴՊՍԿ-ն իրենից ներկայացնում է սպասվող վարկային կորուստներ ֆինանսական գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի արդյունքում: Եվ հակառակը, 12 ամսվա ԴՊՍԿ-ն իրենից ներկայացնում է կյանքի ընթացքում ԴՊՍԿ-ի այն մասը, որը սպասվում է որ կառաջանա ֆինանսական գործիքի հնարավոր դեֆոլտից հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 24-ում:

3.7 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

3.8 Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Երբ Ընկերությունը մտադրություն ունի վաճառել ոչ ընթացիկ ակտիվներ կամ ակտիվների խումբ և երբ այդ վաճառքի տեղի ունենալը հավանական է 12 ամսվա ընթացքում, ապա ակտիվը կամ ակտիվների խումբը պետք է դասակարգվի և ներկայացվի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվներ:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվները չափվում են ակտիվի՝ մինչև վերադասակարգումն ունեցած հաշվեկշռային արժեքից և «իրական արժեքի» հանած վաճառքի ծախսումներ»-ից՝ նվազագույնով: Այս ակտիվների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Այնուամենայնիվ, վաճառքի համար պահվող որոշ ակտիվներ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվները և հետաձգված հարկային ակտիվները, հաշվառվում են սովորականի պես:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվների վաճառքից կամ վերագնահատումից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «Այլ եկամուտ» կամ «Այլ ծախսեր» հոդվածներում: Վաճառքի դեպքում տվյալ ակտիվի գծով սեփական կապիտալում առկա վերագնահատման պահուստը վերագրվում է կուտակված շահույթին:

3.9 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Բաժնետիրական կապիտալն իրենից ներկայացնում է թողարկված բաժնետոմսերի նոմինալ արժեքը:

Վերագնահատման պահուստը ներառում է հիմնական միջոցների վերագնահատումից օգուտներն ու վնասները:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.10 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.11 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գույքիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

3.12 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով ընկերության կողմից տրամադրվող ցանկացած առևտրային զեղչերի և զիջումների գումարները: Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին, կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

Ընկերությունը ճանաչում է դեռևս չբավարարված կատարման պարտականությունների համար ստացված հատուցման դիմաց պայմանագրային պարտավորությունները և արտացոլում է այդ գումարները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես հաճախորդներից ստացված կանխավճարներ: Նման ձևով, եթե Ընկերությունը բավարարում է կատարման պարտականությունը

մինչև հատուցման ստանալը, Ընկերությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է կամ պայմանագրային ակտիվ, կամ դեբիտորական պարտք՝ կախված նրանից, թե արդյոք հատուցման ժամկետը լրանալուց առաջ անհրաժեշտ է միայն որոշակի ժամանակ, թե այլ լրացուցիչ պայման:

Հասույթը հիմնականում առաջանում է՝

- Էլեկտրաէներգիայի վաճառքից
- Բնական գազի վաճառքից
- Հզորության տրամադրումից
- Էլեկտրաէներգիայի և գազի փոխանակումից

Կատարողական պարտականություն եւ հասույթի ճանաչման պահը

Ընկերության հասույթի մեծամասնությունը առաջանում է էլեկտրաէներգիայի վաճառքից, որոնց գծով հասույթը ճանաչվում է վերահսկումը պատվիրատուին փոխանցելու պահին: Վերահսկման փոխանցումը հիմնականում տեղի ունի, երբ էլեկտրաէներգիան առաքվում է հաճախորդին: Վերահսկողության փոխանցման պահը որոշելու համար նման դեպքերում չի պահանջվում բարդ դատողություն: Երբ էլեկտրաէներգիան առաքվել է համաձայնեցված վայր, ապա դրանից հետո Ընկերությունը այլևս չունի տնօրինման իրավունք, սովորաբար ձեռք է բերում վճարման ստացման իրավունք:

Գործարքի գնի որոշում

Ընկերության հասույթները ստացվում են ֆիքսված գների պայմանագրերից և, հետևաբար, յուրաքանչյուր պայմանագրից ստացված հասույթի գումարը որոշվում է այդ ֆիքսված գներով:

Գնի բաշխում կատարողական պարտականությունների վրա

Պայմանագրերի մեծ մասի դեպքում յուրաքանչյուր ապրանքի համար ֆիքսված է միավորի գինը:

Կիրառման բացառումներ

Ընկերությունն օգտվել է հետևյալ կիրառման բացառումներից.

- ֆինանսական բաղադրիչի չհաշվառում, եթե ապրանքի առաքման և գումարի ստացման միջև ժամանակահատվածը մեկ տարի կամ պակաս է, և
- պայմանագրի ձեռքբերման ծախսումները ճանաչվում են ծախս, եթե այլ կերպ ճանաչվելիք ակտիվի ամորտիզացիայի ժամկետը մեկ տարի կամ ավելի քիչ կլինի:

Ապրանքների փոխանակում

Երբ ապրանքները փոխանակվում են նույն բնույթի և արժեքի ապրանքներով և ծառայություններով փոխանակելու միջոցով, փոխանակումը չի դիտվում որպես հասույթ առաջացնող գործարք:

Երբ ապրանքները փոխանակվում են տարբեր բնույթի և արժեքի ապրանքներով և ծառայություններով փոխանակելու միջոցով, փոխանակումը դիտվում է որպես հասույթ առաջացնող գործարք: Հասույթը չափվում է ստացված ապրանքների իրական արժեքով՝ ճշգրտված ցանկացած փոխանցված դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գումարով: Երբ ստացված ապրանքների իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել, հասույթը չափվում է տրված ապրանքների իրական արժեքով՝ ճշգրտված ցանկացած փոխանցված դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գումարով:

Ընկերության հասույթի ճանաչման հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես ծանոթագրություն 4-ը:

4 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Ընկերության հասույթը ձևավորվում է հիմնականում էլեկտրաէներգիայի, բնական գազի վաճառքից, հզորության տրամադրումից և էլեկտրաէներգիայի և գազի փոխանակումից (տես ծանոթագրություն 3.12):

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Էլեկտրաէներգիայի վաճառքից հասույթ	63,113,619	55,639,226
Հզորության տրամադրումից հասույթ	14,414,344	1,032,087
Բնական գազի վաճառքից հասույթ	12,441,472	6,525,657
Փոխհոսքերի գործարք՝ էլեկտրաէներգիայի վաճառքից հասույթ	300,699	156,451
	90,270,134	63,353,421

Էլեկտրաէներգիայի վաճառքից հասույթ

Էլեկտրաէներգիայի վաճառքից հասույթը ճանաչվում է ամսական հիմունքով՝ փաստացի փոխանցված էլեկտրաէներգիայի ծավալի հիման վրա:

Ընկերության կողմից իրացվող էլեկտրաէներգիայի սակագինը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության Հանրային Ծառայությունների Կարգավորման Հանձնաժողովի կողմից:

Բնական գազի վաճառքից հասույթ

Բնական գազի վաճառքից հասույթը ճանաչվում է ամսական հիմունքով՝ փաստացի փոխանցված ծավալի հիման վրա:

Համաձայն պայմանագրի Երևան ՋԷԿ-ը ձեռք է բերում գազ, որի դիմաց մատակարարին տրամադրում է էլեկտրաէներգիա՝ կիրառելով համապատասխան գործակից:

Միևնույն ժամանակ, Ընկերությունը գազի մի մասը նույն կետում հանձնում է Երրորդ կազմակերպության, մնացած մասը օգտագործվում է էլեկտրաէներգիայի արտադրության համար: Երրորդ կողմը ստացված գազի դիմաց՝ Ընկերությանը նույն կետում տրամադրում է էլեկտրաէներգիա՝ պայմանագրով սահմանված մեկ այլ գործակցով, որն Ընկերությունը իր հերթին ամբողջությամբ փոխանցվում է գազի մատակարարին:

Ընկերության ղեկավարությունը կատարել է հիմնավորված դատողություններ, որոշելու համար՝ արդյոք տվյալ հանգամանքում Ընկերությունը ՖՀՄՄ-ների պահանջների առումով հանդիսանում է Պրինցիպալ թե Գործակալ: Հաշվի առնելով, որ Ընկերությունը հանդիսանում է հիմնական պատասխանատու պայմանագրի կատարման, պայմանագրի հարցերի լուծման և մատակարարված ապրանքի որակի համապատասխանության համար, Ընկերության ղեկավարությունը համարել է, որ Ընկերությունը տվյալ գործարքների շրջանակում հանդիսանում է Պրինցիպալ կողմ, ուստի հասույթը ճանաչել է համախառն հիմունքով:

Հզորության տրամադրումից հասույթ

Հզորության տրամադրումից հասույթը ստացվում է կայանի պարապուրդի ժամանակ և ճանաչվում է ամսական հիմքով՝ պարապուրդի ժամերի հիման վրա:

Փոխհոսքերի գործարք՝ Էլեկտրաէներգիայի վաճառքից հասույթ

Պայմանագրի համաձայն Երևան ՁԷԿ-ը Էլեկտրաէներգիա է մատակարարում Պայմանագրի կողմ հանդիսացող ընկերությանը: Էլեկտրաէներգիայի մատակարարումը իրականացվում է որոշակի ժամանակահատվածում, ինչը պայմանավորված է եղանակային պայմանների հետ:

Պայմանագրի կողմ հանդիսացող Ընկերությունը, համաձայնեցված կարգով և չափով, Երևան ՁԷԿ-ին փոխհատուցում է համապատասխան էլեկտրաէներգիայի քանակությունը:

Ընկերությունը հասույթը ձևավորվում է ծառայությունների մատուցումից՝ «Ժամանակի կոնկրետ պահին» և «Ժամանակի ընթացքում», հետևյալ հիմնական ուղղություններից՝

Հազար դրամ	Էլեկտրաէներգիայի վաճառք		Հզորության տրամադրում	Բնական գազի վաճառքից հասույթ	Փոխհոսքերի գործարք՝ էլեկտրաէներգիայի վաճառք	Ընդամենը
	Հայաստան	Այլ երկրներ				
	2023թ.	Հայաստան	Այլ երկրներ	Հայաստան	Հայաստան	Այլ երկրներ
Սեզոնային հասույթ՝ ընդհանուր	38,357,336	24,756,284	14,414,344	12,441,472	300,699	90,270,134
Միջսեզոնային վաճառքներից հասույթ	-	-	-	-	-	-
Սեզոնային հասույթ՝ արտաքին հաճախորդներին վաճառքներից	38,357,336	24,756,284	14,414,344	12,441,472	300,699	90,270,134
Հասույթի ճանաչման ժամանակացույց						
- Ժամանակի կոնկրետ պահին	-	-	-	-	-	-
- Ժամանակի ընթացքում	38,357,336	24,756,284	14,414,344	12,441,472	300,699	90,270,134
	38,357,336	24,756,284	14,414,344	12,441,472	300,699	90,270,134

Հազար դրամ	Էլեկտրաէներգիայի վաճառք		Հզորության տրամադրում	Բնական գազի վաճառքից հասույթ	Փոխհոսքերի գործարք՝ էլեկտրաէներգիայի վաճառք	Ընդամենը
	Հայաստան	Այլ երկրներ				
	2022թ.	Հայաստան	Այլ երկրներ	Հայաստան	Հայաստան	Այլ երկրներ
Սեզոնային հասույթ՝ ընդհանուր	26,485,800	29,153,426	1,032,087	6,525,657	156,451	63,353,421
Միջսեզոնային վաճառքներից հասույթ	-	-	-	-	-	-
Սեզոնային հասույթ՝ արտաքին հաճախորդներին վաճառքներից	26,485,800	29,153,426	1,032,087	6,525,657	156,451	63,353,421
Հասույթի ճանաչման ժամանակացույց						
- Ժամանակի կոնկրետ պահին	26,485,800	29,153,426	1,032,087	6,525,657	156,451	63,353,421
- Ժամանակի ընթացքում	-	-	-	-	-	-
	26,485,800	29,153,426	1,032,087	6,525,657	156,451	63,353,421

5 Վաճառքի ինքնարժեք

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վաճառված էլեկտրաէներգիայի ինքնարժեք	29,051,798	12,074,712
Նյութեր	21,285,321	29,427,544
Վաճառված հզորության ինքնարժեք	14,100,800	-
Վաճառված գազի ինքնարժեք	10,526,387	5,106,427
Էներգիայի և գազի տեղափոխման ծառայություններ	5,276,066	4,504,158
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	4,582,519	4,663,489
Աշխատակիցներին հատուցումներ	527,943	472,919
	85,350,833	56,249,249

6 Այլ եկամուտ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Այլ ծառայություններից եկամուտներ	109,354	70,954
Դեբիտորական պարտքերի ահուստի հակադարձումից օգուտ	-	35,627
Եկամուտներ տույժերից և տուգանքներից	6,893	1,442
Նյութական վնասի փոխհատուցումից եկամուտներ	348	5,421
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ	513,951	1,928,848
Եկամուտ շնորհներից	15,262	-
Այլ	15,536	107
	661,344	2,042,399

7 Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
Աշխատակիցներին հատուցումներ	382,598	384,798
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	204,051	205,161
Զփոխհատուցվող հարկերի գծով ծախսեր	106,924	154,841
Հեռահաղորդակցության ծախսեր	5,104	4,475
Առդիտի և խորհրդատվության գծով ծախսեր	30,189	34,552
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	12,713	11,820
Գործողման և ներկայացուցչական ծախսեր	4,202	11,011
Բանկային ծախսեր	1,067	1,317
Այլ	9,723	15,809
	756,571	823,784

8 Այլ ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
Մաշվածություն	89,428	89,579
Պահակային ծառայության գծով ծախսեր	130,355	130,355
Ակտիվների փչացումից ծախսեր	145,222	-
Ակնվալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	-	22,465
Ծախսերի տույժերից և տուգանքներից	-	3,956
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ վնաս	17,717	963
Այլ	265,843	11,516
	648,565	258,834

9 Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Ֆինանսական եկամուտ</i>		
Բանկային ավանդներից տոկոսային եկամուտ	1,446,516	1,744,353
Բանկային հաշիվներից տոկոսային եկամուտ	4,083	742
	1,450,599	1,745,095
<i>Ֆինանսական ծախսեր</i>		
Վարկերի գծով տոկոսային ծախսեր	(1,622,083)	(1,486,324)
	(1,622,083)	(1,486,324)
	(171,484)	258,771

10 Այլ ֆինանսական հոդվածներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից եկամուտ		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	2,445	330
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	36,514	10,347
- Վարկեր և փոխառություններ	7,783,852	30,601,242
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	63,811	1,148,470
	7,886,622	31,760,389

Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից ծախս		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	(210)	(5,457)
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	(12,445)	(33,344)
- Վարկեր և փոխառություններ	(5,672,665)	(3,669,671)
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(238,974)	(71,639)
	(5,924,294)	(3,780,111)
Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից գուտ եկամուտ/(ծախս)	1,962,328	27,980,278

11 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	697,581	982,458
Հետաձգված հարկ	96,438	519,158
	794,019	1,501,616

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՄ)	5,966,353		36,303,002	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով	1,073,944	18.0	6,534,540	18.0
(Չհարկվող եկամուտ)/չնվազեցվող ծախսեր, գուտ	(279,925)		(5,032,924)	
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	794,019	18.0	1,501,616	18.0

12 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Շենքեր, շինություններ, կառուցվածք- ներ	Հողա- մասեր	Փոխանցող հարմարանք- ներ	Ձեռնա- էլեկտրա- կենտրոններ, սարքա- վորումներ	Տրանսպոր- տային միջոցներ	Անավարտ շինարարու- թյուն	Արտադ- րական գույք և այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	24,577,671	5,388,333	18,546,910	144,779,218	309,587	1,680,339	1,744,478	197,026,536
Ավելացում	-	-	4,304	2,340	-	-	1,113	7,757
Օտարում	-	-	(4,082)	-	-	-	-	(4,082)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	24,577,671	5,388,333	18,547,132	144,781,558	309,587	1,680,339	1,745,591	197,030,211
Ավելացում	-	-	-	8,139	-	-	497	8,636
Օտարում	(5,189)	-	-	(1,032,977)	-	-	-	(1,038,166)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	24,572,482	5,388,333	18,547,132	143,756,720	309,587	1,680,339	1,746,088	196,000,681
<i>Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում</i>								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(7,358,903)	(2,327,435)	(8,521,899)	(64,028,757)	(188,901)	(1,680,339)	(816,857)	(84,923,091)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(644,885)	-	(406,410)	(3,861,014)	(11,115)	-	(32,303)	(4,955,727)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	597	-	-	-	-	597
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(8,003,788)	(2,327,435)	(8,927,712)	(67,889,771)	(200,016)	(1,680,339)	(849,160)	(89,878,221)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(644,781)	-	(406,427)	(3,780,016)	(11,115)	-	(31,870)	(4,874,209)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	2,082	-	-	2,795	-	-	-	4,877
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(8,646,487)	(2,327,435)	(9,334,139)	(71,666,992)	(211,131)	(1,680,339)	(881,030)	(94,747,553)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	17,218,768	3,060,898	10,025,011	80,750,461	120,686	-	927,621	112,103,445
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,573,883	3,060,898	9,619,420	76,891,787	109,571	-	896,431	107,151,990
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,925,995	3,060,898	9,212,993	72,089,728	98,456	-	865,058	101,253,128

12 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Շենքեր, շինություններ, կառուցվածք- ներ	Հողա- մասեր	Փոխանցող հարմարանք- ներ	Ջերմա- էլեկտրա- կենտրոններ, սարքա- վորումներ	Տրանսպոր- տային միջոցներ	Անավարտ շինարարու- թյուն	Արտադ- րական գույք և այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	24,577,671	5,388,333	18,546,910	144,779,218	309,587	1,680,339	1,744,478	197,026,536
Ավելացում	-	-	4,304	2,340	-	-	1,113	7,757
Օտարում	-	-	(4,082)	-	-	-	-	(4,082)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	24,577,671	5,388,333	18,547,132	144,781,558	309,587	1,680,339	1,745,591	197,030,211
Ավելացում	-	-	-	8,139	-	-	497	8,636
Օտարում	(5,189)	-	-	(1,032,977)	-	-	-	(1,038,166)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	24,572,482	5,388,333	18,547,132	143,756,720	309,587	1,680,339	1,746,088	196,000,681
<i>Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում</i>								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(7,358,903)	(2,327,435)	(8,521,899)	(64,028,757)	(188,901)	(1,680,339)	(816,857)	(84,923,091)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(644,885)	-	(406,410)	(3,861,014)	(11,115)	-	(32,303)	(4,955,727)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	597	-	-	-	-	597
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(8,003,788)	(2,327,435)	(8,927,712)	(67,889,771)	(200,016)	(1,680,339)	(849,160)	(89,878,221)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(644,781)	-	(406,427)	(3,780,016)	(11,115)	-	(31,870)	(4,874,209)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	2,082	-	-	2,795	-	-	-	4,877
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(8,646,487)	(2,327,435)	(9,334,139)	(71,666,992)	(211,131)	(1,680,339)	(881,030)	(94,747,553)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	17,218,768	3,060,898	10,025,011	80,750,461	120,686	-	927,621	112,103,445
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,573,883	3,060,898	9,619,420	76,891,787	109,571	-	896,431	107,151,990
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,925,995	3,060,898	9,212,993	72,089,728	98,456	-	865,058	101,253,128

2010թ.-ին Ընկերությունում շահագործվում է նոր ջերմաէլեկտրակենտրոնը՝ 205 ՄՎտ անվանական հզորությամբ և 103 Գ.Կալ/ժ ջերմության առաքմամբ (ծնթ. 1):

2020թ.-ին վերազինվել է համակցված շոգեգազային ցիկլով աշխատող էներգաբուկը՝ ապահովելով հետևյալ բնութագիրը.

- Էլեկտրակայանի տեղակայված (դրվածքային) էլեկտրական հզորություն՝ 233.6 ՄՎտ
- Անվանական հզորությունը 250.6 ՄՎտ ԱյԷս0 (ISO) պայմաններում
- Էլեկտրակայանի ջերմային հզորությունը՝ 434.9 Գ.Ջ/ժ:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ ջերմաէլեկտրակայանի ընթացիկ արժեքը՝ ներառյալ նրան առնչվող շենք-շինությունները, կազմում է 87,522,284 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 92,956,192 հազար դրամ):

2018թ.-ից շահագործվում է 220/110/35 կՎ ենթակայանը, որի հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 7,422,375 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 7,793,491):

Հիմնական միջոցների մեջ ներառված է հին ջերմաէլեկտրակենտրոնը, որի հաշվեկշռային/վերագնահատված արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ներառյալ նրան առնչվող շենք-շինությունները, կազմում է՝ 3,247,571 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,341,408 հազար դրամ: Հին ջերմաէլեկտրակենտրոնի շահագործումը դադարեցվել է նոր էլեկտրակայանի շահագործումից հետո, և այն պահվել է որպես պահուստային հզորություն:

ՀՀ վարչապետի 2020թ. մայիսի 25-ի թիվ 612-Ա որոշման շրջանակներում Ընկերությունը նախաձեռնել է հին էլեկտրակայանի չշահագործվող և ոչ պիտանի գույքի օտարման գործընթաց:

Բանկային վարկերը և փոխառություններն ապահովելու նպատակով Ընկերությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրել է 25,390,078 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 18,852,939 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեք ունեցող հիմնական միջոցներ:

Ընկերության հիմնական միջոցները վերջին անգամ վերագնահատվել են անկախ գնահատողների կողմից 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Հողամասերի իրական արժեքը որոշվել է շուկայի համեմատական մեթոդով, որը արտացոլում է նմանատիպ հողամասերի մոտ ժամանակներում վաճառքի գործարքները:

Շենքերի իրական արժեքը, որոնք շարունակվելու են օգտագործվել Ընկերության բնական գործունեությունում, մասնավարապես՝ 2010թ.-ին կառուցված նոր ենթակայանը, գնահատվել է կիրառելով Ծախսային մեթոդը, որն արտացոլում է շուկայի մասնակցի կողմից նմանատիպ որակներով և տարիքի ակտիվի ձեռքբերման կամ կառուցման ծախսը՝ ճշգրտված նացվածությամբ: Բացի տարիների

մաշվածությունից, հնացվածությունը ներառում է ֆիզիկական, ֆունկցիոնալ (տեխնոլոգիական) և տնտեսական հնացվածությունը:

Հետագա օգտագործման համար նախատեսված սարքավորումների, մասնավորապես, որոնք տեղադրված են նոր ջերմային էլեկտրակենտրոնում, իրական արժեքը գնահատվել է նմանատիպ սարքավորումների շուկայական արժեքի հիման վրա՝ ճշգրտելով հնացվածությունը:

Շենքերի ու սարքավորումների, որոնք պետք է ապամոնտաժվեն կամ օտարվեն, մասնավորապես՝ որոնք վերաբերվում են 1963թ.-ին կառուցված հին ջերմաէլեկտրակենտրոնին, իրական արժեքը գնահատվել է իրացվող գույքի կամ ապամոնտաժումից առաջացող արժեքավոր նյութերի, եթե այդպիսիք կան, շուկայական արժեքից հանելով ապամոնտաժման և իրացման ծախսումները:

Իրենց յուրահատուկ բնույթից կախված, վերագնահատված հողամասի, շենքերի և սարքավորումների իրական արժեքը դասակարգվում է իրական արժեքի աստիճանակարգի 3-րդ Մակարդակում:

Վերագնահատումից առաջացած աճը, հանած համապատասխան հետաձգված հարկերը, կրեդիտագրվել է վերագնահատման պահուստին՝ սեփական կապիտալում:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 6,662,422 հազար դրամ վերագնահատված արժեքով հիմնական միջոցներ ունեն գրո հաշվեկշռային արժեք (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 6,617,627 հազար դրամ):

Մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ՝ վաճառքի ինքնարժեք՝ 4,582,519 հազար դրամ, վարչական ծախսեր՝ 202,262 հազար դրամ, այլ ծախսեր՝ 89,428 հազար դրամ (2022թ.՝ վաճառքի ինքնարժեք՝ 4,663,489 հազար դրամ, վարչական ծախսեր՝ 202,659 հազար դրամ, այլ ծախսեր՝ 89,579 հազար դրամ):

13 Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	915,653	1,434,811
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված (ծախս) (տես՝ ծանոթագրություն 11)	(96,438)	(519,158)
Տարեվերջի մնացորդ	819,215	915,653

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2023թ. հունվարի 1	Այլ համա- պարփակ ֆինան- սական արդյունք- ներում ճանաչված	Շահույթի կամ վնասի և այլ համապար- փակ ֆինանսա- կան արդյունք- ների մասին հաշվետ- վությունում ճանաչված	2023թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	2,057,580	-	-	2,057,580
Դերիտորական պարտքեր	72,862	-	-	72,862
Չօգտագործված արձակուրդի պահուստ	11,889	-	(1,404)	10,485
	2,142,331	-	(1,404)	2,140,927
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Հիմնական միջոցներ	(1,226,678)	-	(95,034)	(1,321,712)
	(1,226,678)	-	(95,034)	(1,321,712)
Չուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)				
	915,653	-	(96,438)	819,215

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2022թ. հունվարի 1	Այլ համա- պարփակ ֆինան- սական արդյունք- ներում ճանաչված	Շահույթի կամ վնասի և այլ համապար- փակ ֆինանսա- կան արդյունք- ների մասին հաշվետ- վությունում ճանաչված	2022թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	2,057,580	-	-	2,057,580
Դերիտորական պարտքեր	79,237	-	(6,375)	72,862
Հարկային վնաս	439,278	-	(439,278)	-
Չօգտագործված արձակուրդի պահուստ	9,936	-	1,953	11,889
	2,586,031	-	(443,700)	2,142,331

Հետաձգված հարկային պարտավորություններ				
Հիմնական միջոցներ	(1,151,220)	-	(75,458)	(1,226,678)
	(1,151,220)	-	(75,458)	(1,226,678)
Չուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)				
	1,434,811	-	(519,158)	915,653

14 Պաշարներ

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պահեստամասեր	6,755,837	5,707,413
Հումք և նյութեր	710,209	838,066
Շինանյութեր	82,449	82,300
Վառելիք	4,638	4,369
Այլ	92,409	85,013
	7,645,542	6,717,161

2023թ. ընթացքում ծախսագրված և ինքնարժեքում ներառված պաշարների գումարը կազմում է 19,837,311 հազար դրամ (2022թ.՝ 29,427,544 հազար դրամ):

15 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	6,338,617	5,659,230
Անհավաքելիության գծով պահուստ	(404,575)	(404,575)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափով ֆինանսական ակտիվներ, բացառությամբ դրամական միջոցների	5,934,042	5,254,655
Տրված կանխավճարներ	2,753,388	2,734
Կասկածելի պարտքերի գծով պահուստ	(214)	(214)
Չուտ տրված կանխավճարներ	2,753,174	2,520
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	(404,789)	(404,789)
Դեբիտորական պարտքեր պետական բյուջեից	1,074,391	1,317,074
Այլ դեբիտորական պարտքեր	100,635	116,072
	9,862,242	6,690,321

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ծառայությունների մատուցումից առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է 26 օր (2022թ.՝ 33 օր): Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Ղեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 404,789 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 404,789 հազար դրամ) ընդհանուր հաշվեկշռային արժեք ունեցող առանձին առևտրային դեբիտորական պարտքերն արժեզրկվել են, և դրանց գծով ստեղծվել է պահուստ: Պահուստի գումարը կազմում է 404,789 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 404,789 հազար դրամ): Առանձին արժեզրկված առևտրային դեբիտորական պարտքերը հիմնականում վերաբերում են Արցախ Էներգո ՓԲԸ-ին: Արժեզրկված դեբիտորական պարտքերի ժամկետայնությունը 1 տարուց ավել է:

Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	404,789	440,202
Պահուստի ճշգրտում	-	(35,413)
Տարեվերջի մնացորդ	404,789	404,789

Առևտրային դեբիտորական պարտքի հավաքագրելիությունը որոշելիս հաշվի է առնվում դեբիտորի պարտքի մարման ժամանակացույցի ցանկացած փոփոխություն՝ սկսած պարտքի առաջացման պահից մինչև հաշվետու ամսաթիվը: Հավաքագրելիության ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակ է՝ ելնելով հաճախորդների շրջանակների մեծությունից և կապակցված չլինելու հանգամանքից: Հետևաբար, ղեկավարությունը հավատացած է, որ ստեղծված կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից գատ լրացուցիչ պահուստ չի պահանջվում:

Տես՝ ծանոթագրություն 24.3՝ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի արժույթների բացահայտման համար:

16 Բանկային դեպոզիտներ

Հազար դրամ	Ընթացիկ	
	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական հաստատություններում տեղաբաշխված միջոցներ	13,700,000	16,934,000
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(88,783)	(104,280)
	13,611,217	16,829,720

Բանկային դեպոզիտները ներդրված են Հայաստանի խոշոր և ֆինանսապես կայուն բանկերում:

17 Գրամական միջոցներ և համարժեքներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ	-	438
Բանկային հաշիվներ	770,913	156,896
	770,913	157,334

18 Կապիտալ և պահուստներ

18.1 Բաժնետիրական (Կանոնադրական) կապիտալ

Բաժնեմասերի քանակը

Հայտարարված բաժնեմասեր	2023թ.	2022թ.
12,202,701 սովորական բաժնեմաս, յուրաքանչյուրը՝ 1,035 ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 12,202,701 սովորական բաժնեմաս, յուրաքանչյուրը՝ 815 ՀՀ դրամ)	12,629,795,535	9,945,201,315

Բաժնետեր	2023թ.		2022թ.	
	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)
Հայաստանի Հանրապետություն	12,629,796	100%	9,945,201	100%
	12,629,796	100%	9,945,201	100%

18.2 Շահաբաժիններ

2023թ. հայտարարվել է 17,400,693 հազար դրամ շահաբաժին, 2022թ.՝ չի հայտարարվել: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայտարարված շահաբաժինները վճարված չեն: Տե՛ս ծանոթագրություն 21:

18.3 Վերագնահատման պահուստ

Վերագնահատման պահուստը առաջացել է հիմնական միջոցների վերագնահատման արդյունքում (ծնթ. 12):

18.4 Պահուստային կապիտալ

Պահուստային կապիտալին կուտակված շահույթից կատարվում են հատկացումներ, ինչը կարգավորվում է Բաժնետիրական ընկերությունների մասին ՀՀ օրենքով և Ընկերության կանոնադրությամբ՝ համաձայն որի 2023թ.-ին պահուստային կապիտալը համարվել է 1,491,780 հազար դրամով (2022թ.՝ 0 հազար դրամով):

19 Վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ	Ընթացիկ		Ոչ ընթացիկ	
	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր - Ամորտիզացված արժեքով հաշվարկված	2,742,056	2,818,947	67,979,631	72,410,880
	2,742,056	2,818,947	67,979,631	72,410,880

Տե՛ս՝ ծանոթագրություն 24.3՝ վարկերի և փոխառությունների արժույթների բացահայտման համար:

Ընկերության տոկոսային և արտարժույթային ռիսկերի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 24.3-ում:

20 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	3,229,449	10,898,921
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	78,521	102,425
Վճարվելիք այլ հարկեր և պարտավորություններ	150,003	35,828
	3,457,973	11,037,175

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվառվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

21 Հետհաշվեկշռային իրադարձություններ

Համաձայն ՀՀ Կառավարության 2024թ. հունվարի 4-ի N 8-Ա որոշման Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի հանդեպ առաջացած շահաբաժինների գծով 17,400,693 հազար դրամ պարտավորության գումարը նվազեցվել է 16,635,368 հազար դրամով՝ ավելացնելով Ընկերության կանոնադրական կապիտալը տեղաբաշխված բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման միջոցով, իսկ պետական բյուջե վճարման ենթակա շահութաբաժինը կազմել է 765,325 հազար դրամ, որը վճարվել է 2024թ. հունվարի 15-ին : Շահութաբաժնի վճարման չափի որոշումը, կանոնադրական կապիտալի ավելացումը և կանոնադրության փոփոխությունը հաստատվել է Ընկերության 2024թ. հունվարի 30-ի արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշումով:

22 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

22.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ:

Հաշվապահական գնահատումները հիմնականում վերաբերում են դեբիտորական պարտքերի և այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկմանը հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներին, իրական արժեքի չափմանը:

22.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում իրականացված կարևոր դատողություններ

Ստորև ներկայացված է Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման նպատակով ղեկավարության կողմից իրականացված կարևոր դատողությունները, որոնք էական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա.

Հասույթի ճանաչում՝ Պրինցիպալ թե գործակալ (ծնթ. 4):

23 Ֆինանսական գործիքներ

23.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Ընկերության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր տեսակի գծով սպեցիֆիկ տեղեկատվություն
- Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի որոշման գծով տեղեկատվություն, ներառյալ դատողությունները և գնահատումների անորոշությունները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.6-ում:

<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող.		
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	5,934,042	5,254,655
- Բանկային դեպոզիտներ	13,611,217	16,829,720
- Գրանական միջոցներ և համարժեքներ	770,913	157,334
	20,316,172	22,241,709

<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող.		
- Վարկեր	70,721,687	75,229,827
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,229,449	10,898,921
	73,951,136	86,128,748

23.2 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Ընկերությունը չի ներգրավված սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի բողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

23.3 Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի, տոկոսադրույքային ռիսկի և որոշակի այլ գնային ռիսկերի, որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Ընկերության գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Ընկերության՝ արտերկրյա վաճառքներից և ձեռքբերումներից, սատցված փոխառություններից որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով, անգլիական ֆունտ ստեռլինգով, ճապոնական իենով և եվրոյով:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ճապոնական իեն	Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դեբիտորական պարտքեր	654,925	-	-	-	654,925
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	22	31,604	-	272	31,898
	654,947	31,604	-	272	686,823
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Վարկեր և փոխառություններ	15,421,285	-	53,279,243	-	68,700,528
Կրեդիտորական պարտքեր	-	-	-	-	-
	15,421,285	-	53,279,243	-	68,700,528
Չուտ արդյունք	(14,766,338)	31,604	(53,279,243)	272	(68,013,705)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ճապոնական իեն	Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դեբիտորական պարտքեր	18	-	-	-	18
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	58	87	-	251	396
	76	87	-	251	414
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Վարկեր և փոխառություններ	14,958,086	-	58,255,401	-	73,213,487
Կրեդիտորական պարտքեր	291,194	-	-	-	291,194
	15,249,280	-	58,255,401	-	73,504,681
Չուտ արդյունք	(15,249,204)	87	(58,255,401)	251	(73,504,267)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի, անգլիական ֆունտ ստեռլինգի, ճապոնական իենի և եվրոյի նկատմամբ դրամի 10% (2022թ.՝ 10%) աճին: 10%-ը (2022թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2022թ.՝ 10%):

Դրամի արժեվորումը ԱՄՆ դոլարի, անգլիական ֆունտ ստեռլինգի, ճապոնական իենի և եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2022թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն		Ճապոնական իենի ազդեցություն		Անգլիական ֆունտ ստեռլինգի ազդեցություն	
	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.
Շահույթ կամ վնաս	(1,476,634)	(1,524,926)	3,160	9	(5,327,924)	(5,825,540)	27	25
	(1,476,634)	(1,524,926)	3,160	9	(5,327,924)	(5,825,540)	27	25

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Ընկերությունը չունի փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքներ:

Ընկերությունը չունի տոկոսադրույքային ռիսկի կառավարման համար ընդունած պաշտոնական քաղաքականություն և ընթացակարգեր, քանի որ դեկավարությունը համարում է, որ այս ռիսկը էական չէ Ընկերության գործունեության համար:

Հետևյալ աղյուսակում համադրվում են միջին պայմանագրային և արդյունավետ տոկոսադրույքները՝

2023թ.

	Ֆիքսված միջին պայմանագրային տոկոսադրույք	Արդյունավետ տոկոսադրույք
Պարտավորություններ		
<i>Վարկեր</i>		
Հայկական դրամ	0.25%	0.25%
ԱՄՆ դոլար	5.01%	5.01%
Ճապոնական իեն	0.75%	0.75%

2022թ.

	Ֆիքսված միջին պայմանագրային տոկոսադրույք	Արդյունավետ տոկոսադրույք
Պարտավորություններ		
<i>Վարկեր</i>		
Հայկական դրամ	0.25%	0.25%
ԱՄՆ դոլար	5.01%	5.01%
Ճապոնական իեն	0.75%	0.75%

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Այս ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դերիտորական

պարտքերը, ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլն: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները		
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	5,934,042	5,254,655
- Բանկային դեպոզիտներ	13,611,217	16,829,720
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	770,913	156,896
	20,316,172	22,241,271

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Ընկերությունը ֆինանսական միջոցների ներդրումներ է կատարում իրացվելի ակտիվների դիվերսիֆիկացված փաթեթում, որպեսզի կարողանա արագորեն և անմիջապես բավարարել չնախատեսված իրացվելիության պահանջները: Ընկերության իրացվելիության փաթեթը բաղկացած է դրամական միջոցներից և համարժեքներից և ժամկետային ավանդներից: Ըստ Դեկավարության գնահատման, իրացվելիության փաթեթի կանխիկ միջոցները, ժամկետային ավանդները կարող են իրացվել կանխիկ միջոցների մեկ օրվա ընթացքում՝ չնախատեսված իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չզեղչված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Ընկերությունը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

2023թ.	Անտոկոս	Գործիքներ հաստատուն տոկոսա- դրույքով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)	0.0%	2.00%	
Մինչև 6 ամիս	3,399,725	1,505,621	4,905,346
6 ամսից մինչև 1 տարի	-	1,236,435	1,236,435
1-5 տարի	-	9,891,483	9,891,483
Ավելի քան 5 տարի	-	58,088,148	58,088,148
	3,399,725	70,721,687	74,121,412
Հաշվեկշռային արժեք	3,399,725	70,721,687	74,121,412

23.4 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի եկամուտները:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալը, պահուստներն ու կուտակված շահույթը:

Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը, վերլուծվում է՝ հաշվառելով ֆինանսական լծակը (զուտ պարտավորությունը բաժանած ընդհանուր կապիտալի վրա) հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր վարկեր և փոխառություններ	70,721,687	75,229,827
Սեփական կապիտալ	41,629,012	51,161,480
Ֆինանսական լծակ	170%	147%

23.5 Ֆինանսական դրության մասին հաշվետվությունում ճանաչված իրական արժեքի չափումները և իրական արժեքի հիերարխիա

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս Ընկերության որոշ ակտիվներ և պարտավորություններ չափվում են իրական արժեքով: Ընկերության, ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի չափման համապատասխան գնահատման տեխնիկա:

Նկարագրություն	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	5,934,042	5,934,042	-	-
Բանկային դեպոզիտներ	13,611,217	13,611,217	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	770,913	770,913	-	-
	20,316,172	20,316,172	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում			
	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>				
Վարկեր և փոխառություններ	70,721,687	70,721,687	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,229,449	3,229,449	-	-
Ընդամենը	73,951,136	73,951,136	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	5,254,655	5,254,655	-	-
Բանկային դեպոզիտներ	16,829,720	16,829,720	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	157,334	157,334	-	-
	22,241,271	22,241,271	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում			
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>				
Վարկեր և փոխառություններ	75,229,827	75,229,827	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	10,898,921	10,898,921	-	-
Ընդամենը	86,128,748	86,128,748	-	-

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն

(այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),

- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են պատմական արժեքի հիման վրա, բացառությամբ որոշ կետերի և ֆինանսական գործիքների, որոնք, յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, չափվել են վերագնահատված արժեքով կամ իրական արժեքով, ինչպես ներկայացված է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում:

Պատմական արժեքը սովորաբար հիմնված է ապրանքների և ծառայությունների դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

24 Պայմանականություններ

24.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով, ինչպես նաև տարածաշրջանի տնտեսական ճգնաժամը: Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարունակությունը, խաթարված հեղինակությունը, վաճառքների, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված ռիսկայությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Բացի այդ, համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կամ խառնատեսումներով պայմանավորված՝ Հայաստանի հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վերաբերյալ դեռևս առկա են անորոշություններ, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը մեծ կախման մեջ է գտնվում: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, Ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե

ներկա տարածաշրջանային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

24.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

24.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

24.4 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Շրջակա միջավայրը, որտեղ Ընկերությունը գործում է, չի պահանջում, որպեսզի Ընկերությունը ներկայացնի շրջակա միջավայրի վրա իր ունեցած ազդեցության տարեկան հաշվետվություն կամ համանման զեկույց: Ղեկավարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

25 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Ընկերությունը վերահսկվում է Հայաստանի Հանրապետության կողմից, որը հանդիսանում է հանդիսանում է Ընկերության միակ բաժնետերը:

25.1 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Բաժնետեր	Ընհանուր վերահսկողության ներքո ընկերություններ	Բաժնետեր	Ընհանուր վերահսկողության ներքո ընկերություններ
Վարկեր և փոխառություններ Առևտրային և այլ դերիտորական պարտքեր	70,721,687	-	75,229,827	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	148,974	-	541,367
	-	203,379	171,069	-
	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի		2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	
Հազար դրամ	Բաժնետեր	Ընհանուր վերահսկողության ներքո ընկերություններ	Բաժնետեր	Ընհանուր վերահսկողության ներքո ընկերություններ
Տոկոսային ծախսեր	1,462,319	-	1,021,190	-
Հաշվեգրված տոկոսների մարում	1,434,440	-	970,373	-
Փոխառության մարում	2,424,833	-	7,645,412	-
Ստացված ծառայություններ	-	7,157,973	-	2,398,083
Մատուցած ծառայություններ	-	6,378,053	-	3,944,270
Ապրանքների ձեռք բերում	-	86,965	-	-
Այլ կրոդիտորական պարտքերի մարում	-	-	-	3,500,000

24.2 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ղեկավարությունը և նրանց անմիջական ազգականները կանոնադրական կապիտալում էական մասնակցություն չունեն:

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ փոխհատուցումներ	29,475	27,478
	29,475	27,478